

**Uchwała Nr XXVI/137/2016
Rady Gminy Olszówka
z dnia 19 grudnia 2016 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017 rok**

Na podstawie art.18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 j. t.) Rada Gminy Olszówka uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok stanowiący część gminnej strategii i integracji polityki społecznej w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Olszówka
Paweł Lasota
Paweł Lasota

Załącznik do Uchwały Nr **XXVI/137/2016**
Rady Gminy Olszówka
z dnia 19 grudnia 2016 r.

Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych

na 2017 rok

Gmina Olszówka

GRUDZIEŃ 2016

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 j. t.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ust. 1).

Zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Olszówka cele i działania w ich zakresie odpowiadają swym obszarem zadaniom wskazanym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

O profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych należy myśleć w perspektywie długofalowej, dlatego też działania w zakresie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Olszówka w roku 2017 będą kontynuacją wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich.

Gminny Program Profilaktyki jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy Olszówka. Program ma na celu stworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych, oraz zmniejszania tych, które aktualnie występują.

Konsumpcja alkoholu w sposób istotny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno osób pijących jak i ich rodzin, a jej negatywne konsekwencje dotyczą nie tylko samych osób pijących szkodliwie lub uzależnionych, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.

przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki drogowe itp. i powinno być przedmiotem szczególnej uwagi ze strony administracji rządowej i samorządowej.

Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie gminy Olszówka, bazować w realnie podejmowanych działaniach na istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwzględniono cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

DIAGNOZA PROBLEMU

Według badań ESPAD, w których Polska uczestniczy od 1995 roku, napoje alkoholowe stanowią wśród młodzieży szkolnej jedną z najbardziej rozpowszechnionych substancji psychoaktywnych. Procent spożywania przez osoby młode alkoholu jest zdecydowanie najwyższy spośród innych substancji psychoaktywnych, takich jak tytoń, marihuana czy dopalacze. Niepokojący jest fakt, że aż ok. 84% uczniów trzecich klas gimnazjum sięga po napoje alkoholowe.

Bardzo ważnym zadaniem w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest dokładne rozpoznanie problemów na terenie gminy związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholizmem.

W roku 2015 została sporządzona dla Gminy Olszówka Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Przeprowadzone badania miały na celu zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców, a także uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Ponadto badaniu poddano również pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych.

Skalę problemu związanego z nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców naszej gminy zobrazują poniżej przedstawione dane z diagnozy.

Problem związany z nadużywaniem alkoholu jest wymieniany przez mieszkańców jako jeden z najważniejszych problemów społecznych. Ponad 42% badanych osób zauważyła wzrost spożywania napojów alkoholowych, natomiast jedna trzecia przyznaje, że była świadkiem bądź doświadczyła nagannego zachowania młodzieży. 64,4% badanych uważa alkohol za towar szczególny i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży. Na pytanie dotyczące częstotliwości spożywania alkoholu – 53,4% badanych kobiet oraz 33,3 % badanych mężczyzn odpowiedziało, że pije alkohol okazjonalnie, 29,3 % badanych kobiet oraz 7,1 % badanych mężczyzn, że nie pije alkoholu w ogóle. Ponadto 8,6 % badanych kobiet oraz 21,4% badanych mężczyzn – kilka razy w miesiącu, 8,6 % badanych kobiet i 19 % mężczyzn spożywa alkohol średnio raz w miesiącu, a 14,3 % ankietowanych mężczyzn spożywa napoje

alkoholowe więcej niż raz w tygodniu, 4,8% badanych mężczyzn spożywa alkohol prawie codziennie.

Kolejnym ważnym zagadnieniem poruszonym w badaniu był problem nadużywania alkoholu. Badani zostali poproszeni o zdefiniowanie alkoholizmu. Najwięcej badanych wskazało utratę kontroli nad własnym życiem - 34,5%, badani określają alkoholizm jako chorobę, którą można powstrzymać – 30,5% , problemy z silną wolą 24,1%, choroba nieuleczalna 6,3%, a 4,6% badanych twierdzi że jest to sposób na życie.

Środowiskowym problemem występującym na terenie gminy Olszówka jest przemoc. Spośród ankietowanych 30% przyznało, że zna osobę doświadczającą przemocy psychicznej, 33% zna przypadki bicia dzieci przez rodziców bądź opiekunów.

Odnosnie zagrożeń w środowisku dzieci i młodzieży diagnoza wykazała, że wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów podejmujących próby spożywania alkoholu, palenia papierosów. Rozpowszechnienie picia alkoholu czy używania innych substancji psychoaktywnych wśród badanych uczniów, będących mieszkańcami gminy Olszówka jest jednak na niższym poziomie w porównaniu do wyników badań ogólnopolskich. Jeżeli chodzi o spożywanie alkoholu wśród dzieci i młodzieży to na pytanie „czy spożywałeś kiedykolwiek alkohol? – 5,7% uczniów szkoły podstawowej odpowiedziało tak, 94,3% - nie, w przypadku uczniów gimnazjum odpowiedzi tak udzieliło 68,4%, a nie 31,6% uczniów.

CELE PROGRAMU

Podstawowym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu.

I tak Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Olszówka zakłada realizację następujących celów:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla

dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

STRATEGIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

1. Działania służące ograniczeniu spożycia alkoholu.
2. Upowszechnianie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej i środowiskowej.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii osób uzależnionych i członków ich rodzin.
4. Zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny związanych z zachowaniami patologicznymi.
5. Edukacja publiczna.
6. Udział w kampaniach profilaktycznych.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych od alkoholu

1. Motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia dobrowolnego leczenia przez osoby uzależnione.
2. Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu /Punkt Konsultacyjny/.
3. Prowadzenie systematycznej, kompleksowej działalności w celu kierowania na leczenie odwykowe (pokrywanie kosztów za sporządzenie opinii przez biegłych psychologa i psychiatrę w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrywanie opłat sądowych od wniosków do Sądu Rejonowego w Kole).
4. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych dla szkół z terenu gminy.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Zajęcia profilaktyczne w szkołach podstawowych i gimnazjum w formie warsztatów o tematyce uzależnień.
2. Współpraca z Policją, OPS, służbą zdrowia, Sądem Rejonowym oraz Przychodnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Kole.
3. Finansowanie szkoleń członków GKRPA, pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych i rodziców służących podnoszeniu ich wiedzy w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu.
4. Dofinansowanie zielonych szkół, wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin w których występuje problem alkoholowy.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Finansowanie warsztatów, konkursów z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów gimnazjum i szkół podstawowych.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do nauczycieli i rodziców.
3. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.
4. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
5. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej.
2. Wspomaganie organizacji społecznych, sportowych i szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy

1. Kontrola obiektów handlu detalicznego w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim.
2. Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach

sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Głównym realizatorem zadań zawartych w Gminnym Programie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W szczególności do zadań komisji należy:

1. Prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi spożycie alkoholu.
2. Kierowanie na badanie osób uzależnionych- zlecenie biegłym wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
3. Kompletowanie dokumentacji i składanie wniosków do sądu w celu wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu.
4. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy.
5. Opracowywanie założeń i wytyczanie priorytetów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zasady finansowania programu i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje 120 zł (brutto) tytułem wynagrodzenia za udział w posiedzeniu komisji.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest potwierdzenie przez członka komisji udziału w posiedzeniu poprzez złożenie własnoręcznego podpisu na liście obecności.

**Podział środków finansowych na realizację GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
w 2017 r.**

Plan dochodów: **39000,-**

Plan wydatków: **39000,-**

Lp.	Zadania do realizacji	Wysokość środków finansowych
1.	Zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych dla Przychodni Leczenia Uzależnień w Kole	1200,-
2.	Gminny Punkt Konsultacyjny: - wynagrodzenie specjalisty psychoterapii uzależnień, - wynagrodzenie prawnika	1400,- 1920,-
3.	Udział w kampanii POSTAW NA RODZINĘ - zakup materiałów	1230,-
4.	Działalność profilaktyczna skierowana do dzieci i młodzieży: - kolonie i obozy, zielone szkoły z programem zajęć socjoterapeutycznych, - wsparcie pozaszkolnych zajęć dla młodzieży /wynagrodzenie trenera drużyny piłkarskiej/	9000,- 5211,-
5.	Działalność profilaktyczna w szkołach: - warsztaty, szkolenia dla rodziców i nauczycieli, - realizacja projektu edukacyjnego o tematyce profilaktycznej, zakup pomocy .	4889,- 2000,-
6.	„Narkotyki-nie biorę, alkohol-nie piję” – zakup materiałów	400,-
7.	Gminna Komisja: - wynagrodzenie dla członków komisji za udział w posiedzeniach, koszty podróży służbowych, - szkolenia członków Komisji GKRPA, pracowników Socjalnych	7200,- 1000,-
8.	Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych	1250,-
9.	Opłaty za wydanie opinii psychiatryczno- psychologicznych przez biegłych sądowych, opłaty od wniosków kierowanych do sądu	2000,-
10.	Inne wydatki nieprzewidziane w programie lub na uzupełnienie w poszczególnych działach.	300,-
	Ogółem	39000,-

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Działowa
Paweł Lasota